

FolkHälsaNätet

Nr 3 - november 2007

Göteborgs Stad fångar upp och sprider folkhälsoinformation

Rökning sabbar inte bara din hälsa – den kvaddar klimatet också

- Det går åt massor av konstgödsel och diesel för att odla tobak. Bidrar kraftigt till växthuseffekten.
- Det går åt massor av giftbesprutning för att tobaksplantorna inte ska mögla eller drabbas av andra parasiter. Skadar givetvis även miljön.
- Det fälls massor av regnskog för att användas för torkning av tobaksbladen.

Läs om ett bildbaserat informationsmaterial om tobak på

Sid 4

Empowerment är nyckeln till framgångsrikt folkhälsoarbete

Sid 3

Ny handlingsplan mot tobak, alkohol och droger

Sid 4

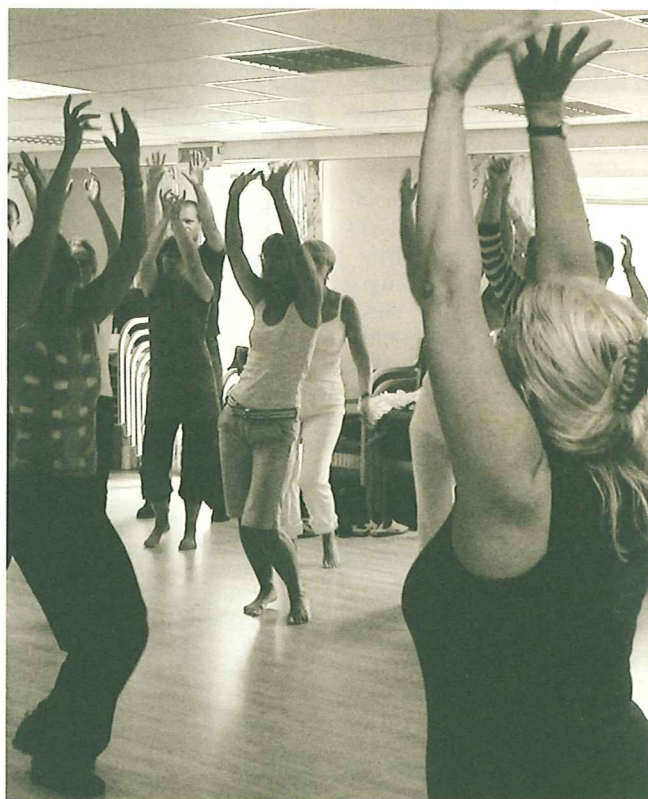
Folkhälsoinformation på Internet

www.folkhalsa.goteborg.se är Göteborgs Stads hemsida om folkhälsoarbetet i Göteborg. Här hittar du aktuell information, nyheter och länkar till stadsdelar, projekt och myndigheter. Just nu arbetar vi om sidan med ny struktur och uppdaterat basinnehåll. Du når även sidan via www.goteborg.se. Klicka "Folkhälsa" i navigatören och därefter "Folkhälsoarbete".

Årsträff i Svenska nätverket för hälsoäventyrspedagoger:

Kroppslig intelligens lika viktig som logisk

Kroppslig intelligens är en ofta förbisedd del av vår förmåga. Den låter sig inte mätas lika lätt som den språkliga eller logiska intelligensen dvs förmågan att hantera ord, matematik och mönster. Det kunde koreograf Britta Terling berätta för de trettioåtta kvinnor och tre (ja, du läste rätt: 3) män som samlades på Nya varvet i Göteborg för att under två och en halv dag lyssna till, diskutera och dela med sig av erfarenheter och kunskaper kring hälsoäventyret som pedagogisk metod. Föredrag och grupparbeten varvades med afrikansk och latinsk dans, danspedagogik, studiebesök och trevlig samvaro.

Genom träning av den kroppsliga intelligensen blir vi bättre rustade att möta livets olika prövningar.

strerade med praktiska övningar för bättre koordination, reaktionstid, dynamisk balans och mycket mera. Övningarna har sin grund i dans och det innebär att deltagarna använder alla delar av kroppen. Det ger bättre kroppsmedvetenhet, alltså kroppslig intelligens.

Britta Terlings budskap är att genom träning av den kroppsliga intelligensen blir vi bättre rustade att möta livets olika prövningar.

– Kroppslig intelligens handlar om mycket mer än motion,

sade Britta Terling.

Övningarna hon demonstrerade fungerar mycket bra för människor som annars kan vara svåra att nå med t ex konventionell information.

Britta har arbetet sex år som danskonsulent i Göteborg med uppgiften att föra ut dans till barn och ungdom. Hon står bakom ett inspirationsmaterial för pedagoger som vill arbeta med dans som verktyg utifrån ett konstnärligt perspektiv.

Forts. på sid 2

Britta Terling

Praktiska övningar

Britta Terling berättade om människans kroppsliga intelligens och illu-

TEMA HÄLSOÄVENTYR!

Kroppslig intelligens lika viktig som logisk

Heléne Olivegren – karibisk och afrikansk inspiration

Under rubriken Dansinspirerad, lustfylld träning ledde sjukgymnasten Heléne Olivegren gruppen i ett intensivt träningspass till exotiska rytmer. Heléne har hittat inspiration till sin dansträning i Afrika, Karibien, Latinamerika och Australien.

Lena Nilsson om utvärdering av hälsoäventyrspedagogik

Hälsoäventyrspedagogerna fick även lyssna till universitetslektor Lena Nilsson som gav en första glimt ur den utvärdering av hälsoäventyrspedagogiken som hon gör.

– Det är inte invändningsfritt när man sysslar med forskning, sade Lena Nilsson, lektor i pedagogik vid Högskolan Väst, när hon be-

rättade om de preliminära resultat hon nått under en utvärdering av det teoretiska underlaget för hälsoäventyret som pedagogisk metod.

– Syftet med arbetet har varit att granska de teoretiska grunderna för upplevelse-

Ulrica Timbré från hälsoäventyret i Upsala-Åltokeby prövar danspedagogiken i praktiken.

och äventyrspedagogiken, sade hon. Vad är det för kunskapssyn som ligger bakom?

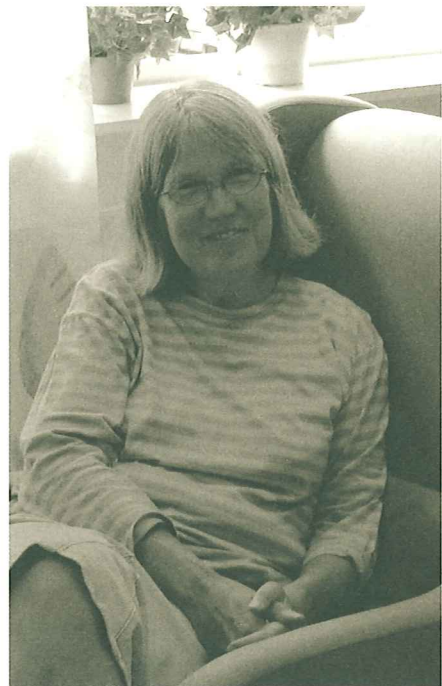
**"Det du hör glömm du!
Det du ser minns du!
Det du gör förstår du!"**

Namn som Freinet, Friere och Piaget nämns som inspiratörer. Andra namn som har en central roll i bakgrunden är Dewey och Gardner. Men Lena Nilsson menade att teorierna inte är unika för hälsoäventyret.

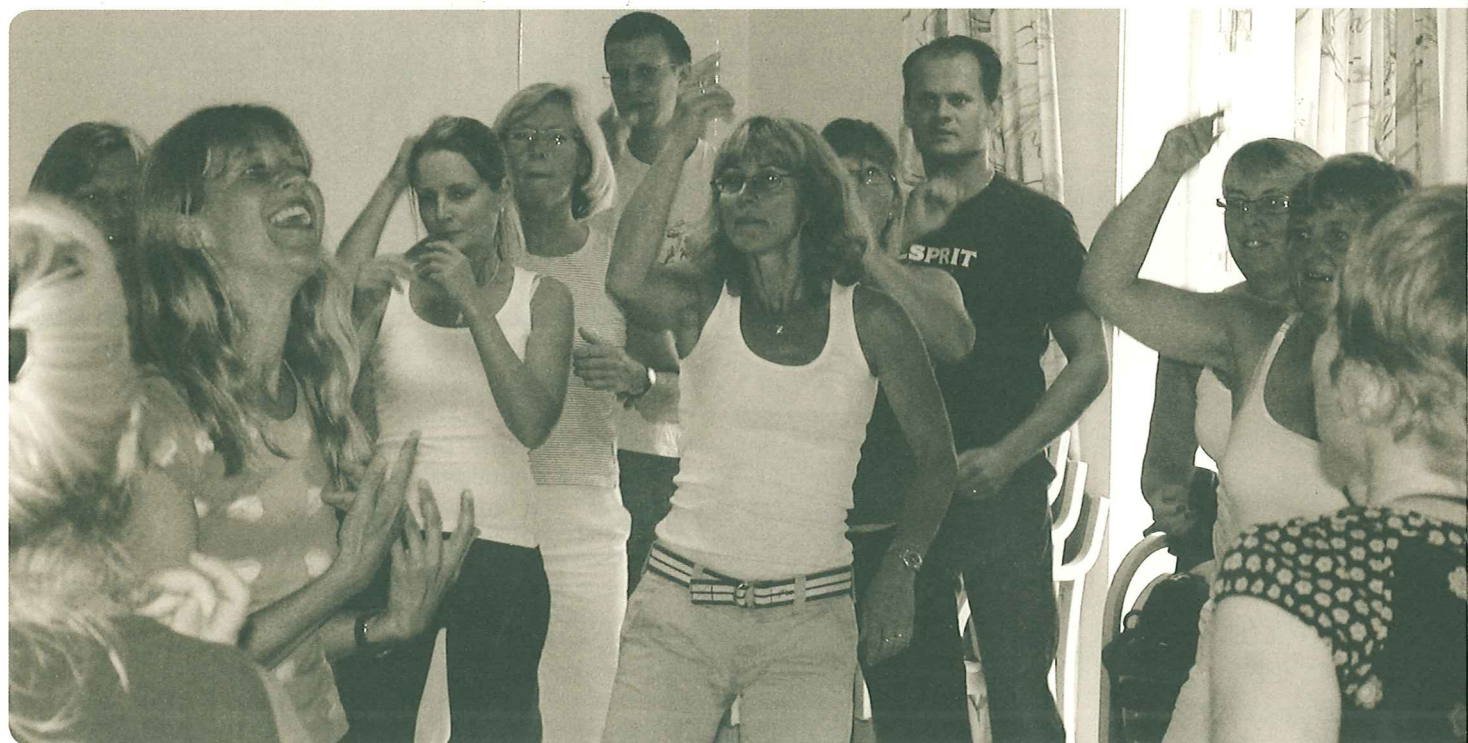
– Startpunkten som lyfts fram i hälsoäventyret är inte unik för hälsoäventyret. Upplevelsepedagogik används inom många områden, sade hon.

Hur utvärdera effekterna?

Lena Nilsson menar att det inte går att isolera hälsoäventyrets påverkan från andra

Lena Nilsson, högskolan Väst, har utvärderat hälsoäventyrets pedagogiska underlag.

Heléne Olivegren (till vänster) leder gruppen i ett intensivt träningspass till exotiska rytmer.

HÄLSOÄVENTYR I GÖTEBORG

Älgen

Stadsdelarna i Väster

Sanna Trogen
Eva Dahrén
Anita Henriksson

Tigern

Örgryte och Härlanda stadsdelar

Birgitta "Gittan" Nylén
Marie-Louise "Mimmi" Björkerud

Björnen

Bergsjön

Ulla Wählstedt

Räven och Igelkotten

Kortedala

Helle-Mai Fihn
Annicka Pettersson

Zebran

Gunnared och Lärjedalen

Veronika Wallin
Sara Hellgren
Boka Zebran via e-post:
halsoaventuret_zebran@gbg.se

Hälsorummet i Majorna

Eva Wajander

Hälsorummet i Tynnered

Fredrik Johansson

påverkansformer om man med en undersökning studerar effekterna i målgruppen. En tydlig slutsats är dock att upplevelsebaserad pedagogik kan stödjas på ett brett spektrum av pedagogiska ansatser.

Britta Terling

Mob: 0708-130383

e-post: movement@telia.com

Heléne Olivegren

Mob: 0708-44 36 73

e-post: goodmove@telia.com

Se även artikel i Folkhälso-

Nätet nr 2 2007, på

www.folkhalsa.goteborg.se

Lena Nilsson, Högsolan Väst

via www.hv.se

Hälsoäventyr – bakgrund och pedagogik

OASEN Vara

– "Urhälsoäventyret"...

Hälsoäventyret är en pedagogisk metod med stöd i ett brett spektrum av pedagogiska teorier. I sin nuvarande form har den utvecklats vid Hälsoäventyret Oasen Vara.

Efter Hälsoäventyret Oasens start 1993 har idéerna och tankarna spridits runt om i landet. Idag finns Hälsoäventyr eller liknande i Uddevalla, Uppsala, Älvkarleby, Enköping och Smedjebacken. I Göteborg samarbetar många stadsdelar kring lokala Hälsoäventyr. Hälsoäventyret Tigern är ett samarbete mellan Härlanda och Örgryte. Bergsjön har Hälsoäventyret Björnen och Kortedala har Räven och Igelkotten i två olika skolor. Stadsdelarna Gunnared och Lärjedalen driver nyöppnade Zebran tillsammans. Hälsoäventyret Älgen täcker de fem stadsdelarna i väster, och i Kungsladugårdsskolan i Göteborg har Majorna utvecklat ett hälsorum med samma idéer och pedagogiska utgångspunkt. I Grevegårdsskolan har även Tynnered ett nyöppnat hälsorum. Andra typer av hälsoäventyr finns bl. a. i Linköping (Östergötland) och som Hälsokällan i Fyrbodalen.

Läs mer: www.halsoaventuret.se

Dr Leena Eklund i specialföreläsning
i folkhälsovetenskap:

Empowerment är nyckeln till framgångsrikt folkhälsoarbete

– *Empowerment är nyckeln till hälsofrämjande arbete, sade Leena Eklund, dr i folkhälsovetenskap, när hon föreläste för en liten men uppmärksam lyssnarskara av folkhälsointresserade göteborgare.*

Leena Eklund menar att empowerment är ett politiskt koncept. Empowerment handlar om maktrelationer i samhället. Empowerment är mycket mer än bara individuell utveckling. Det handlar i slutändan om att stärka människors "Quality of life", mer än om att endast stärka hälsan.

Leena Eklund har utvecklat en modell för hur man kan bygga upp empowerment processer. Modellen bygger på erfarenheter från hälsoprojekt i två finska orter, Somero och Järvenpää.

Resultatet av projektet blev Leenas avhandling vid Tammerfors universitet.

Uthållighet viktigaste framgångsfaktorn

Den enskilt viktigaste faktorn när ett samhälle startar en empowerment process är uthållighet. Det krävs lång tid innan mätbara resultat uppnås. Uthållighet hos kommunledning och finansierare är absolut nödvändigt menar hon.

Samtidigt trycker Leena på att empowerment inte kan förebygga sjukdom. Health promotion är en lika viktig del av hälsoarbetet i samhället. Bägge delarna måste finnas.

Startar man processen måste den fortsätta att få stöd. Leenas erfarenheter visar att den första gruppen som är med i projektet måste få tid att sprida kunskaper och förhållningssätt vidare.

– Vi utvecklade en elit. Men man får inte avsluta processen. Det finns olika mekanismer för att inte låta processen avstanna, sade Leena Eklund.

Leenas Eklunds föreläsning var ett arrangemang av Göteborgs Stad och ett led i utbildningsprogram folkhälsa. Läs mer om utbildningar och specialföreläsningar på

<http://www.folkhalsa.goteborg.se>